

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/474 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022. január 17.)

az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének a nem ökológiai, az átállási és az ökológiai palánták és más növényi szaporítóanyagok előállítására és használatára vonatkozó egyedi követelmények tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 12. cikke (2) bekezdésének b) és e) pontjára,

mivel:

- (1) Az (EU) 2018/848 rendelet és különösen II. mellékletének I. része megállapít bizonyos, az átállási és a nem ökológiai növényi szaporítóanyagok használatára vonatkozó követelményeket.
- (2) Tekintettel az (EU) 2018/848 rendelet 53. cikkében az ökológiai növényi szaporítóanyagok használata tekintetében megállapított eltérések fokozatos megszüntetésére, fontos növelni az ökológiai és az átállási növényi szaporítóanyagok előállított és forgalomba hozott mennyiségét.
- (3) Egyes kertészeti növényfajok esetében azonban az ökológiai és az átállási vetőmagok jelenleg korlátozott mennyiségben állnak rendelkezésre, és elterjedt technikának számít, hogy nem ökológiai vetőmagokat használnak fel palánták ökológiai feltételek mellett termesztett növényi szaporítóanyagként történő előállításához.
- (4) Az (EU) 2018/848 rendelet 26. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett adatbázisok és rendszerek, amelyekben a tagállamoknak közzé kell tenniük az ökológiai és az átállási növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állására vonatkozó információkat, nem tartalmazzak palántákkal kapcsolatos adatokat. Tekintettel a palánták sajátos jellegére és termesztési ciklusuk változó időtartamára, egyértelműen meg kell határozni az ökológiai termelésben való használatukra vonatkozó szabályokat. Annak megállapításához, hogy potenciálisan rendelkezésre állnak-e a piacon ökológiai, illetve átállási palánták, figyelembe kell venni az érintett fajok és fajták ökológiai és átállási vetőmagjainak rendelkezésre állását.
- (5) Az (EU) 2018/848 rendelet 10. cikke (4) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban a nem ökológiai növényi szaporítóanyagok átállási termékként is forgalmazhatók, amennyiben teljesül esetükben a legalább 12 hónapos átállási időszakra vonatkozó feltétel. Az átállási növényi szaporítóanyagok használatát indokolt előnyben részesíteni a nem ökológiai növényi szaporítóanyagok használatával szemben. Ezzel összefüggésben egyértelművé kell tenni, hogy az „átállási palánták” használata abban az esetben engedélyezett, ha termesztési ciklusuk legalább 12 hónapig tartott egy olyan mezőgazdasági parcellán, amelynek esetében teljesül a 12 hónapos átállási időszakra vonatkozó követelmény, illetve abban az esetben, ha a konténerekben vagy mezőgazdasági parcellán termesztett palánták olyan átállási vetőmagokból származnak, amelyeket valamely, a 12 hónapos átállási időszakra vonatkozó követelményt teljesítő mezőgazdasági parcellán termesztett növényekből gyűjtöttek be.

⁽¹⁾ HLL 150., 2018.6.14., 1. o.

- (6) Mindazonáltal a palántákat illetően meg kell tiltani a nem ökológiai palánták használatát azon növények esetében, amelyeknek a palánták átültetésétől a végtermék első betakarításáig tartó termesztési ciklusa egy vegetációs időszakra korlátozódik, biztosítva ezáltal az ökológiai termékek integritását, amelyet veszélyeztethetne a maradékanyagoknak a kiindulási anyagként használt nem ökológiai vetőmagokban való jelenléte.
- (7) Egyes gyümölcs-, szőlő- és dísznövényfajok, illetve -fajták esetében nem áll rendelkezésre elegendő, az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklete I. része 1.8.2. pontjának megfelelően termesztett anyanövény vagy – adott esetben – más, növényi szaporítóanyagok előállítására szánt növény. Ezenkívül a szükséges beruházások hosszú távú volta, valamint a minőségtanúsítási és a növényegészségügyi követelményeknek való teljeskörű megfelelés biztosításával kapcsolatos technikai nehézségek miatt kevés olyan ökológiai gyümölcsnövény- és szőlőiskola van, amely jelenleg az 1.8.2. pontnak megfelelően termesztett anyanövényekkel dolgozik.
- (8) E nagy mértékben szakosodott termelési ágazat további fejlődésének előmozdítása érdekében helyénvaló úgy rendelkezni, hogy – bizonyos feltételek teljesülése esetén – engedélyezhető legyen az ökológiai feltételek mellett termesztett nem ökológiai növényi szaporítóanyagok ökológiai növények termesztése céljából történő forgalmazásra és használatra szánt növényi szaporítóanyagok előállításához való használata.
- (9) Az ilyen növényi szaporítóanyagokat előállító gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy önkéntes alapon közzétegyék a szóban forgó anyagok rendelkezésre állására vonatkozó információkat az (EU) 2018/848 rendelet 26. cikkének (2) bekezdésével összhangban létrehozott nemzeti rendszerekben. Ez módot fog adni a gazdasági szereplőknek arra, hogy ökológiai termesztéssel előállított növényi szaporítóanyagot válasszanak, ha ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyag nem áll rendelkezésre.
- (10) A koherencia biztosítása érdekében indokolt úgy rendelkezni, hogy az ökológiai feltételek mellett termesztett nem ökológiai növényi szaporítóanyagok növényi szaporítóanyagok előállítására való felhasználására vonatkozó engedélyek érvényessége ugyanabban az időpontban járjon le, mint az ökológiai növényi szaporítóanyagok használatával kapcsolatos eltérések alkalmazási ideje. A Bizottságnak nyomon kell követnie az ökológiai növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állását, és az erre vonatkozóan az (EU) 2018/848 rendelet 53. cikkének (7) bekezdése szerinti jelentésben tett megállapításai fényében, az említett rendelet 53. cikkének (2) bekezdésével összhangban meg kell szüntetnie vagy meg kell hosszabbítania a szóban forgó engedélyeket.
- (11) Az (EU) 2018/848 rendelet II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (12) A joghézag elkerülése érdekében ezt a rendeletet visszamenőleges hatállyal, az (EU) 2018/848 rendelet alkalmazásának kezdőnapjától kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2022. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 17-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2018/848 rendelet II. mellékletének I. része a következőképpen módosul:

a) Az 1.8.5.1. pont a következőképpen módosul:

i. az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az 1.8.1. ponttól eltérve, amennyiben a 26. cikk (1) bekezdésében említett adatbázisban vagy a 26. cikk (2) bekezdésében említett rendszerekben gyűjtött adatok azt mutatják, hogy a gazdasági szereplőnek az ökológiai növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos minőségi vagy mennyiségi igényei nem teljesülnek, a gazdasági szereplő használhat a 10. cikk (4) bekezdése második albekezdésének a) pontja szerinti átállási növényi szaporítóanyagot vagy az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyagot.”;

ii. a szöveg az első bekezdés után a következő bekezdéssel egészül ki:

„Ezen túlmenően, amennyiben nem állnak rendelkezésre ökológiai palánták, a 10. cikk (4) bekezdése második albekezdése a) pontjának megfelelően forgalmazott »átállási palánták« is használhatók, ha azokat az alábbiak szerint nevelték:

a) egy, a vetőmagok elültetésétől a palánták átültetésére készre válásáig tartó, legalább 12 hónapos termesztési cikluson keresztül egy olyan mezőgazdasági parcellán, amelynek esetében ugyanezen időszak alatt teljesült a legalább 12 hónapos átállási időszakra vonatkozó követelmény; vagy

b) ökológiai vagy átállási mezőgazdasági parcellán vagy konténerekben, ha az 1.4. pontban említett eltérés alkalmazási körébe tartoznak, és feltéve, hogy a palánták olyan mezőgazdasági parcellán termesztett növényből begyűjtött átállási vetőmagból származnak, amelynek esetében teljesült a legalább 12 hónapos átállási időszakra vonatkozó követelmény.”;

iii. a második, a harmadik és a negyedik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben nem áll rendelkezésre a gazdasági szereplő igényeit kielégítő minőségű vagy mennyiségű ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyag, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyag, az illetékes hatóságok engedélyezhetik a nem ökológiai növényi szaporítóanyagoknak az 1.8.5.3.–1.8.5.8. pontban meghatározott feltételek melletti használatát.

Ilyen egyedi engedélyek csak az alábbi esetekben adhatók:

a) amennyiben a gazdasági szereplő által termesztetni kívánt fajoknak egyetlen fajtája sincs nyilvántartva a 26. cikk (1) bekezdésében említett adatbázisban vagy a 26. cikk (2) bekezdésében említett rendszerekben;

b) amennyiben egyetlen növényi szaporítóanyagot forgalmazó gazdasági szereplő sem tudja a vetéshez vagy az ültetéshez szükséges ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyagot, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyagot időben leszállítani annak ellenére, hogy a felhasználó a növényi szaporítóanyagot olyan észszerű időpontban rendelte meg, amely lehetővé tette volna az ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyag, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyag előállítását és szállítását;

c) amennyiben a gazdasági szereplő által termesztetni kívánt fajta nincs ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyagként, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyagként nyilvántartva a 26. cikk (1) bekezdésében említett adatbázisban vagy a 26. cikk (2) bekezdésében említett rendszerekben, és a gazdasági szereplő bizonyítani tudja, hogy ugyanannak a fajnak egyetlen nyilvántartásba vett alternatívája sem megfelelő, különösen az agronómiai, illetve talaj- és éghajlati adottságok, valamint az előállításához szükséges technológiai tulajdonságok szempontjából;

d) amennyiben a felhasználás kutatás, kisparcellás szántóföldi kísérlet során történő vizsgálat, valamint fajtamegőrzés vagy termékinnováció céljából indokolt, és azt az érintett tagállam illetékes hatósági jóváhagyták.

Az ilyen engedélyre irányuló kérelem benyújtása előtt a gazdasági szereplőknek ellenőrizniük kell a 26. cikk (1) bekezdésében említett adatbázisban vagy a 26. cikk (2) bekezdésében említett rendszerekben, hogy rendelkezésre áll-e megfelelő ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyag, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyag, vagyis hogy indokolt-e a kérelmük.”;

b) az 1.8.5.2. pont a következőképpen módosul:

i. az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az 1.8.1. ponttól eltérve a harmadik országbeli gazdasági szereplők használhatnak a 10. cikk (4) bekezdése második albekezdésének a) pontja szerinti átállási növényi szaporítóanyagot, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyagot, amennyiben a gazdasági szereplő helye szerinti harmadik ország területén igazoltan nem áll rendelkezésre kielégítő minőségű vagy mennyiségű ökológiai növényi szaporítóanyag.”;

ii. a harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A 46. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert ellenőrző hatóságok vagy ellenőrző szervezetek engedélyezhetik a harmadik országbeli gazdasági szereplők számára, hogy nem ökológiai növényi szaporítóanyagot használjanak az ökológiai termelőegységekben, amennyiben a gazdasági szereplő helye szerinti harmadik ország területén nem áll rendelkezésre kielégítő minőségű vagy mennyiségű ökológiai vagy átállási növényi szaporítóanyag, illetve az 1.8.6. ponttal összhangban engedélyezett növényi szaporítóanyag, valamint ha teljesülnek az 1.8.5.3., az 1.8.5.4., az 1.8.5.5. és az 1.8.5.8. pontban meghatározott feltételek.”;

c) a szöveg a következő 1.8.5.8. és 1.8.6. ponttal egészül ki:

„1.8.5.8. Az illetékes hatóságok nem engedélyezik nem ökológiai palánták használatát olyan fajok palántáinak esetében, amelyeknek a palánták átültetésétől az első termékbetakarításig tartó termesztési ciklusa egy vegetációs időszakra korlátozódik.

1.8.6. Az illetékes hatóságok, illetve adott esetben a 46. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert ellenőrző hatóságok vagy ellenőrző szervezetek engedélyezhetik az ökológiai termelésben való felhasználásra szánt növényi szaporítóanyagokat előállító gazdasági szereplők számára, hogy amennyiben nem áll rendelkezésre kielégítő mennyiségű vagy minőségű, az 1.8.2. pontnak megfelelően előállított anyanövény vagy – adott esetben – más, növényi szaporítóanyagok előállítására szánt növény, nem ökológiai növényi szaporítóanyagokat is használhassanak, és az ilyen anyagokat az ökológiai termelésben való felhasználás céljából forgalomba hozhassák, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

- a) a betakarítást követően a nem ökológiai növényi szaporítóanyagokat nem kezelték az e rendelet 24. cikke (1) bekezdésének megfelelően engedélyezett növényvédő szerektől eltérő növényvédő szerekekkel, kivéve, ha az (EU) 2016/2031 rendelet alapján az érintett tagállam illetékes hatóságai növényegészségügyi célból egy adott faj valamennyi fajtája és heterogén anyaga tekintetében vegyszeres kezelést írtak elő azon a területen, ahol a növényi szaporítóanyagokat felhasználni tervezik. Az említettek szerint hatóságilag előírt vegyszeres kezeléssel kezelt nem ökológiai növényi szaporítóanyagok használata esetén a mezőgazdasági parcellára, amelyen a kezelt növényi szaporítóanyagokat termesztik, adott esetben az 1.7.3. és az 1.7.4. pontban előírt átállási időszak vonatkozik;
- b) a felhasznált nem ökológiai növényi szaporítóanyagok nem olyan faj palántái, amelyeknek a palánták átültetésétől az első termékbetakarításig tartó termesztési ciklusa egy vegetációs időszakra korlátozódik;
- c) a növényi szaporítóanyagok termesztése minden egyéb releváns ökológiai növénytermesztési követelménynek megfelel;
- d) a nem ökológiai növényi szaporítóanyagok használatára vonatkozó engedélyt az érintett anyagok elvetését vagy elültetését megelőzően meg kell szerezni;
- e) az engedélyezésért felelős illetékes hatóság, ellenőrző hatóság vagy ellenőrző szervezet az engedélyt kizárólag egyéni felhasználóknak és egyszerre csak egy időnyre adhatja meg, és köteles jegyzékbe foglalni az engedélyezett növényi szaporítóanyagok mennyiségeit;
- f) az e) ponttól eltérve a tagállamok illetékes hatóságai évente általános engedélyt adhatnak ki egy adott fajhoz, alfajhoz vagy fajtához tartozó nem ökológiai növényi szaporítóanyagok használatára vonatkozóan; az érintett fajok, alfajok, illetve fajták jegyzékét nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni és évente frissíteni kell. Ebben az esetben az említett illetékes hatóságoknak jegyzékbe kell foglalniuk az engedélyezett nem ökológiai növényi szaporítóanyagok mennyiségeit;
- g) az e bekezdés alapján megadott engedélyek érvényessége 2036. december 31-én jár le.

A tagállamok illetékes hatóságai első alkalommal 2023. június 30-ig, majd minden évben június 30-ig közlik a Bizottsággal és a többi tagállammal az első bekezdés alapján megadott engedélyekre vonatkozó információkat.

Az első bekezdés szerinti növényi szaporítóanyagokat előállító és forgalmazó gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy a 26. cikk (2) bekezdésével összhangban létrehozott nemzeti rendszerekben önkéntes alapon közzétegyék az ilyen növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állására vonatkozó konkrét információkat. Azoknak a gazdasági szereplőknek, akik úgy döntenek, hogy feltüntetik az ilyen információkat, gondoskodniuk kell az információk rendszeres frissítéséről és – amikor az érintett növényi szaporítóanyag már nem áll rendelkezésre – a nemzeti rendszerekből való törléséről. Amennyiben a gazdasági szereplők élnek az f) pontban említett általános engedély által biztosított lehetőséggel, nyilvántartást kell vezetniük a felhasznált mennyiségről.”
